

**Informare privind actiunile programate de Primaria Tecuci
pentru anul 2018
in relatia cu persoanele varstnice**

Prezentare generala

Percepția și atitudinea față de persoanele în vârstă a pendulat de-a lungul timpului între respect, venerație și ignorare, marginalizare, ironizare.

Privind in trecut, persoanelor varstnice li se acorda de cele mai multe ori un înalt respect,iar bătrânii aveau un cuvânt important de spus – adesea decisiv – cu privire la problemele importante ale comunității. În schimb, în societatea noastră, oamenii în vârstă tind să își piardă autoritatea atât la nivelul familiei, cât și la nivelul comunității sociale mai largi.

Îmbatrânirea populatiei reprezinta o problema sociala, întrucât afecteaza un mare numar de persoane, interesând nu numai populatia respectiva, ci si factorii decizionali si societatea în general.

România se confruntă cu o transformare socio-economică profundă, datorată schimbărilor demografice fără precedent. Se estimează că ponderea populației cu vârsta mai mare sau egală cu 65 de ani se va dubla, de la 15% la 30%, până în anul 2060, existând posibilitatea de a exercita o presiune puternică asupra costurilor aferente pensiilor, serviciilor medicale și serviciilor de îngrijire de lungă durată. În același timp, se inversează creșterea, care a avut loc timp de câteva decenii, a populației în vârstă de muncă a României, și anume segmentul 15-64 de ani, urmând o scădere de 30% până în anul 2060, aceasta fiind una dintre cele mai accentuate scăderi din UE. Îmbatrânirea populației este determinată de trei fenomene separate, respectiv creșterea speranței de viață, scăderea natalitatii și emigrația.

Populatia municipiului Tecuci este de aproximativ 35000 locuitori din care 9000 sunt persoane varstnice ,adica un procent de 26%. Din acestia, 7330 sunt pensionari.

Persoanele vârstnice au dreptul sa aleagă liber propriul stil de viață și să ducă o existență independentă în mediul lor obișnuit atâta timp cât doresc și cât acest lucru este posibil. In acest sens, autoritatea publica locala vine in sprijinul persoanelor varstnice prin punerea la dispoziție și organizarea unor actiuni menite sa le imbunatateasca calitatea vietii și statusul psiho-afectiv.

Aceste actiuni sunt grupate in functie de natura lor și de nevoile persoanelor varstnice in:

- I. actiuni culturale;
- II. actiuni sociale;
- III. actiuni medico-sociale;
- IV. actiuni de asistenta sociala.

I Actiuni culturale

Pentru combaterea fenomenului de izolare socială a vârstnicilor sau singurătate, se urmareste implicarea persoanelor varstnice in viata culturala a comunitatii. Cultura și traditia locului este și va ramane unul dintre cele mai accesibile limbaje de comunicare. Scopul activitatilor culturale este de a satisface nevoile culturale comunitare prin oferirea de servicii culturale diverse și cresterea gradului de acces a persoanelor varstnice la viata culturala locala. Astfel in anul 2018, anul in care se celebreaza aniversarea a 100 de ani de la unirea Basarabiei cu Romania și a 100 de ani de la Marea Unire din 1918, s-au desfasurat și se vor desfasura activitati de celebrare a acestor evenimente majore și activitati de traditie, cum ar fi festivaluri de muzica populara și muzica usoara, activitati cu caracter istoric precum și activitati literare:

- Ziua Unirii Basarabiei cu Romania. In data de 27 martie a fost organizat un simpozion cu aceasta tema, avand ca invitati personalitati ale culturii din Republica Moldova , iar in seara zilei de 27 martie un numar mare de persoane varstnice au participat la spectacolul folcloric unde au sustinut recitaluri solista ai muzicii populare romanesti și ansambluri etnofolclorice din Republica Moldova;
- Zilele Municipiului Tecuci. In data de 22 și 23 aprilie 2018 sunt asteptate persoanele varstnice și nu numai la activitatile și spectacolele care vor avea loc in zona centrala a municipiului.
- In data de 22 aprilie cuplurile rezidente in mun. Tecuci care au implinit 50 de ani de casatorie vor fi premiate intr-un cadru festiv. La Casa de Cultura Tecuci va fi organizata o expozitie de icoane unde vor putea fi admirate icoane și picturi religioase;
- In Parcul Regina Elisabeta din Tecuci va avea loc in luna aprilie 2018 Festivalul Interjudetean "Floare de april", unde accesul persoanelor varstnice va fi gratuit.

Alte activitati care vor putea fi accesate de catre persoanele varstnice din comunitate vor fi organizate cu ocazia altor sarbatori precum:

- Ziua veteranilor de razboi in data de 29 aprilie 2018 ;
- Ziua Eroilor din data de 17 mai 2018;
- Ziua Drapelului National din data de 26 iunie 2018;
- **Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice** sărbătorită în fiecare an, în data de 1 octombrie;
- Ziua Armatei;
- Ziua Veteranilor;
- Ziua Nationala a Romaniei.

Un moment deosebit este cel al sarbatorilor de iarna, respectiv ‘’ Sarbatorile Craciunului’’ si al ‘’ Revelionului’’.

In cadrul Muzeului de istorie in anul 2018 persoanele varstnice sunt asteptate sa participe la diverse activitati precum: expozitii de carte veche religioasa (luna aprilie 2018), dezbateri si conferinte pe diverse teme de istorie, expozitii de pictura, fotografie si cartofilie in aer liber (trimestrial). In cadrul activitatilor sus enumerate vor avea loc si lansari de carte in cadrul Bibliotecii Municipale ‘’ Stefan Petica’’.

In municipiul Tecuci activeaza Cenaclul literar Calistrat Hogas; din totalul de 30 de membri activi, aproximativ o treime o reprezinta persoanele varstnice.

Toate aceste activitati si evenimente artistice sunt deja intrate in constiinta publica tecuceana, bucurandu-se de o larga apreciere din partea persoanelor varstnice dar si a tuturor cetatenilor municipiului.

II. Actiuni sociale

În ciuda tuturor provocărilor, îmbătrânirea populației ofera o oportunitate de dezvoltare a comunitatii locale. După pensionare, vârstnicii continuă să rămână o resursă importantă pe piata fortei de munca și o sursă de inspirație pentru noua generație.

Trebuie mentionat faptul ca multe persoane din grupa de varsta de de peste 65 ani se regasesc intr-o forma sau alta pe piata muncii, acest lucru datorandu-se pe de o parte, nevoii de a suplimenta veniturile din pensii iar pe de alta parte de absenta de pe piata muncii a personalului de specialitate in diverse domenii de activitate ca urmare a exodului de forta de munca in afara tarii. În contextul actual, prezenta vârstnicilor pe piata muncii este determinate si de disponibilitatea locurilor de muncă cu program de lucru parțial sau de deținerea propriei afaceri. De asemenea, in cadrul activităților educative, copiii pot beneficia foarte mult de prezența si experiența vârstnicilor. Aceasta in conditiile in care un numar mare de copii raman in grija bunicilor in absenta parintilor plecati in strainatate pentru a presta activitati profesionale. Dintr-un numar de 830 copii cu parinti plecati la munca in strainatate, copii care se afla in

atenția Serviciului Public Local de Asistență Socială Tecuci, un procent de aprox. 20% -25% sunt lăsați în grija bunicii. Astfel persoanele vârstnice participă la procesul de educare și formare a copiilor, prin sprijinirea acestora în programul de școlarizare și participarea la ședințe de consiliere școlară precum și de socializare prin însoțirea copiilor la locuri de joacă sau alte locații unde se desfășoară activități extrascolare și de petrecere a timpului liber.

Un alt aspect remarcat în ultimii ani este voluntariatul în rândul persoanelor vârstnice. **Voluntariatul la vârsta a treia**, are ca scop promovarea implicării active a persoanelor vârstnice ca voluntari în activități ce vizează mobilizarea potențialului acestora. Activitățile de voluntariat în care sunt implicate persoanele vârstnice constă în organizarea de acțiuni de colectare de produse alimentare, îmbrăcăminte sau obiecte de uz casnic destinate altor categorii de persoane defavorizate din comunitate. Astfel de acțiuni au loc cu ocazia sărbătorilor religioase (Paste, Crăciun), sărbători aniversare sau alte activități organizate pe plan local. Cu ocazia sărbătorilor pascale un grup de 15 persoane vârstnice au organizat o colecție de produse alimentare pe care le-au donat unui număr de 30 familii și persoane singure aflate în dificultate.

III Acțiuni medico-sociale

Serviciul Public Local de Asistență Socială Tecuci prin asistența medicală comunitară și în colaborare cu medicii de familie urmărește identificarea, urmărirea și supravegherea medicală a persoanelor vârstnice cu risc medico-social, în mediul în care aceștia trăiesc. Serviciile medico-sociale sunt centrate pe nevoile individuale ale persoanei.

Un număr de 110 persoane vârstnice sunt monitorizate lunar de asistenții medicali comunitari din cadrul SPLAS Tecuci.

Activitățile desfășurate în domeniul asistenței medicale comunitare destinate persoanelor vârstnice vizează:

- a) identificarea în cadrul comunității a persoanelor vârstnice vulnerabile din punct de vedere medical, social sau al sărăciei, respectiv a factorilor de risc pentru sănătatea acestora și evaluarea, respectiv determinarea nevoilor de servicii de sănătate ale acestora;
- b) desfășurarea de programe și acțiuni destinate protejării sănătății, promovării sănătății și în directă legătură cu determinanții ai stării de sănătate, respectiv stil de viață, condiții de mediu fizic și social, acces la servicii de sănătate și efectuarea de activități de educație pentru sănătate în vederea adoptării unui stil de viață sănătos;
- c) furnizarea de servicii de profilaxie primară și secundară către persoanele vârstnice, sub îndrumarea medicului de familie;

- d) participarea la desfășurarea diferitelor acțiuni colective de pe teritoriul comunității: vaccinări, programe de screening populațional și implementarea programelor naționale de sănătate, inclusiv mobilizarea pentru participarea la programele de vaccinări și controalele medicale profilactice;
- e) semnalarea medicului de familie a cazurilor suspecte de boli transmisibile constatate cu ocazia activităților în teren și participarea la aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a eventualelor focare de infecții;
- f) identificarea persoanelor neînscrise pe listele medicilor de familie și transmiterea informațiilor despre acestea către medicul de familie, în scopul obținerii calității de asigurat de sănătate și a asigurării accesului acestora la servicii medicale;
- g) monitorizarea și supravegherea în mod activ a bolnavilor din evidența specială, persoane varstnice supuse riscului sau cu afecțiuni medicale înscrise în registre și evidențe speciale;
- h) efectuarea de vizite la domiciliu pentru asistența medicală a pacientului cronic sau în stare de dependență și a vârstnicului, în special a vârstnicului singur, complementar asistenței medicale primare, secundare și terțiare;
- j) consilierea medicală și socială, în limita competențelor profesionale legale;
- k) furnizarea de servicii de asistență medicală de urgență în limita competențelor profesionale legale;
- l) direcționarea persoanelor varstnice către serviciile medicale și sociale și monitorizarea accesului acestora;
- m) identificarea și notificarea autorităților competente a cazurilor de violență domestică, a cazurilor de abuz, a persoanelor cu handicap, a altor situații care necesită intervenția altor servicii decât cele care sunt de competența asistenței medicale comunitare;
- n) colaborarea cu alte instituții și organizații, inclusiv cu organizații neguvernamentale pentru realizarea de programe, proiecte și acțiuni care se adresează persoanelor varstnice vulnerabile din punct de vedere medical, economic sau social;

IV Actiuni de asistenta sociala

Persoanele vârstnice, în funcție de situațiile personale de natură socio-economică, medicală și fiziologică, beneficiază de măsuri de asistență socială, pentru creșterea calitatii vietii acestora si acoperirea riscurilor ce decurg din îmbătrânire.

Serviciul Public Local de Asistenta Sociala Tecuci vine in sprijinul persoanelor varstnice cu beneficii si servicii de asistenta sociala.

1. Beneficii de asistenta sociala destinate persoanelor varstnice sunt:

1.1 **ajutoare pentru incalzirea locuintei** acordate conform OUG 70/2011 privind masurile de protectie sociala in perioada sezonului rece, cu modificarile si completarile ulterioare. O treime, din totalul de 730 familii si persoane singure care au beneficiat de ajutoare pentru incalzirea locuintei in sezonul rece 2017-2018, sunt persoane varstnice iar multe dintre familiile care solicita aceste ajutoare au in componenta familiei o persoana varstnica mai mult sau mai putin dependenta fizic sau material de familie.

1.2 **ajutorul social** acordat conform Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat cu modificarile si completarile ulterioare. Persoanelor varstnice, fara venituri sau cu venituri sub limita venitului minim garantat prevazut de lege, li s-au intocmit dosare in vederea acordarii ajutorului social. Dintr-un total de 487 persoane beneficiare de ajutor social un numar de 121 de persoane fac parte din categoria de varsta de peste 65 ani, adica un procent de 25%.

1.3 **indemnizatia pentru persoanele cu handicap grav** acordata potrivit prevederilor Legii 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificarile si completarile ulterioare. Din totalul de 329 persoane care beneficiaza de acest tip de beneficiu social ,persoanele varstnice sunt in numar de 143 .

2. Servicii sociale destinate persoanelor varstnice sunt:

2.1. **masa la Cantina de Ajutor Social.** In luna aprilie 2018 un numar de 34 persoane varstnice dintr-un total de 101 persoane (un procent de 34%), beneficiaza de masa la cantina de ajutor social.

2.2. **servicii de consiliere.** Persoanele varstnice aflate in situatie de risc de izolare si marginalizare sociala, beneficiaza de servicii de consiliere psihologica, juridica si socio- medicala in vederea imbunatatirii statusului lor socio-psiho-afectiv:

- consiliere in scopul cunoasterii drepturilor si libertatilor fundamentale, precum si in scopul facilitarii accesului la ajutoare financiare si prestatii precum: venitul minim garantat, ajutor pentru incalzirea locuintei, hrana la Cantina de Ajutor Social ;
- consiliere psihologica in vederea acceptarii situatiei existente si a mobilizarii resurselor proprii pentru depasirea situatiei de criza si redobandirii normalitatii functionale ;
- consiliere juridica, in vederea incheierii de catre persoanele varstnice, a unor acte de natura juridica. Persoana varstnica este asistata de un reprezentant al autoritatii tutelare, la cerere sau din oficiu, dupa caz, in vederea incheierii unui act juridic de instrainare a bunurilor ce-i apartin, in scopul intretinerii si ingrijirii sale.

- consiliere socio-medicala in vederea adoptarii unui stil de viata sanatos, indrumare catre serviciile medicale de specialitate, organizare de intalniri individuale si/sau de grup in scopul realizarii unei educatii medicale preventive: informatii privind igiena personala si a locuintei, a alimentatiei, stilul de viata.

- consiliere, mediere si indrumare catre servicii si institutii de specialitate, altele decat cele din domeniul asistentei sociale: unitati si servicii medicale de specialitate, politie, judecatorie, servicii de evidenta a populatiei etc.

2.3. servicii de socializare si petrecere a timpului liber.

Persoanelor varstnice le sunt destinate activitatile din cadrul Clubului Pensionarilor si Clubului Seniorilor, avand fiecare o capacitate de 25 de locuri. Acestea sunt centre de zi care sunt spații de relaxare și agrement pentru pensionarii din Tecuci si sunt destinate stimulării comunicării la orice vârstă și reintegrării persoanelor de vârstă a treia în viața socială activă astfel incat sa putem transforma persoane defavorizate, pensionarii din municipiul nostru (in special cei singuri, bolnavi sau izolati), intr-o categorie de persoane independente si eficiente in plan social, comunitar si familial.

„Clubul Pensionarilor” facilitează și încurajează legăturile interumane, inclusiv cu familiile persoanelor vârstnice. Prin activitățile desfășurate se urmărește menținerea sau ameliorarea capacităților fizice și intelectuale ale persoanelor vârstnice si se stimulează participarea persoanelor vârstnice la viața socială. Acest program vine în sprijinul persoanelor de vârstă a treia, prin creșterea confortului psihic, prin implicarea în activități ce au caracter recreativ și socio-cultural, precum și prin dezvoltarea unei atitudini de întraajutorare între semeni.

“Clubul Seniorilor” are ca obiectiv principal prevenirea excluderii sociale a persoanelor varstnice atat prin posibilitatea continuarii unei forme de activitate cat si prin crearea unor oportunitati de reinsertie in viata sociala a acestor persoane.

2.4 Voluntariatul

Un aport important in activitatea de sprijinire a persoanelor varstnice dar si a oricaror persoane aflate in dificultate, este adus de catre **voluntari**. In acest sens sunt incheiate conventii de voluntariat cu scoli si asociatii ca: Scoala Postliceala “FEG Education”, Colegiul National “Spiru Haret”, Colegiul National “ Calistrat Hogas”, Asociatia tinerilor tecuceni, Asociatia “Semper Musica”.

Activitatile de voluntariat se concretizeaza in:

- realizarea de actiuni de caritate ce au ca scop dezvoltarea spiritului civic si comunitar al elevilor de liceu dar si a oricarui alt cetatean;
- colectarea de articole de imbracaminte si incaltaminte;
- colaborarea cu prilejul sarbatorilor religioase, in vederea acordarii de pachete cu alimente de baza, dulciuri si fructe, persoanelor fara adapost, persoanelor varstnice sau persoanelor spitalizate.

2.5 Proiecte in derulare

In Planul Local de actiuni privind masurile sociale promovate si propuse pentru realizarea programului social in anul 2018, unul dintre obiectivele propuse vizeaza Dezvoltarea si imbunătățirea serviciilor sociale acordate persoanelor defavorizate. In acest sens in perioada 2017-2020 se va implementa Proiectul " Sansa T".

Implementarea **acestui proiect** are ca obiectiv-aplicarea unor măsuri integrate de educație, formare profesională, ocupare, asistenta sociala și locuire, în cartierul Nicolae Bălcescu – Tecuci. Prioritatea de investiții a proiectului vizează integrarea socio-economică a comunităților marginalizate. Un segment al grupului tinta vizat este reprezentat de persoanele varstnice. Acestea vor beneficia de servicii sociale, servicii medicale si stomatologice de prevenire si interventie, servicii sociale de îngrijire la domiciliu, constand in ajutorul acordat pentru îndeplinirea activităților uzuale ale vieții zilnice.

Concluzii:

Îmbătrânirea populației este un fenomen mondial. Se apreciază că acesta a atins deja un stadiu critic deoarece perspectiva pentru acest secol este un declin natural și o îmbătrânire excesivă a populației.

In acest sens trebuie sa avem in vedere, si pe viitor, sprijinirea persoanelor varstnice, prin antrenarea populatiei de varsta a III-a in viata sociala si culturala a comunitatii locale precum si prin acordarea de servicii medicale si sociale de calitate, accesibile, flexibile adaptate nevoilor sociale ale acestor persoane.

Vârstnicii trebuie să-și păstreze demnitatea, iar acest lucru se poate realiza doar dacă rămân activi, dacă sunt valorizați, dacă se fac utili.

Director executiv,
Manole Mariana

